

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्र.सिमेंट २००१/प्र.क्र.११४/जल-७,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक :- २० एप्रिल, २०११.

संदर्भ :- १) वित्त विभाग शासन निर्णय क्र.सिमेंट २००१/सं.क्र.३४५/व्यय-१२, दि.२३/८/२००१ व दि.१७/१०/२००१.
२) सार्वजनिक बांधकाम विभाग शासन निर्णय क्र.संकीर्ण २००८/प्र.क्र.१५२/यंत्रकक्ष-बां.सा.
दि.१८/११/२००९.

प्रस्तावना :-

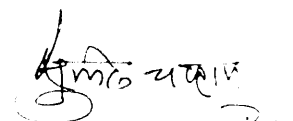
जलसंपदा विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग आणि ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग या विभागांच्या कामांकरीता लागणारे सिमेंटचे एकूण परिमाण मोठे असल्याने सिमेंटची वार्षिक मागणी निश्चित करून त्या आधारे सिमेंट कंपन्यांकडून दरपत्रके मागविल्यास अधिकाधिक स्पर्धात्मक दर प्राप्त होतील हे लक्षात घेऊन वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दि.२३.८.२००१ व दि.१७.१०.२००१ च्या शासन निर्णयान्वये सचिवस्तरीय समिती स्थापन करण्यात आली आहे.

सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या संदर्भाधीन दि.१८.११.२००१ च्या शासन निर्णयान्वये "ब-१ व ब-२" इत्यादि प्रपत्रावर बोलाविण्यात आलेल्या निविदेत "परिशिष्ट-अ" मध्ये खात्यामार्फत कंत्राटदारास पुरवठा करावयाच्या भांडार साहित्याची असलेली तरतूद निरंक ठेवणेबाबत आदेश देण्यात आलेले आहेत. त्यानुसार सार्वजनिक बांधकाम विभाग व जलसंपदा विभाग यांची सिमेंटची मागणी निरंक असल्यामुळे फक्त ग्राम विकास व जलसंधारण विभागास सिमेंटची आवश्यकता आहे. तरी सिमेंट प्रापणाची कार्यवाही ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाने करावी असा दि.६.२.२०१० रोजीच्या सिमेंट प्रापणाच्या सचिवस्तरीय समितीच्या बैठकीत निर्णय घेण्यात आला. त्याअनुषंगाने सिमेंट प्रापणाच्या प्रचलित पद्धतीत बदल करून ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाच्या कामांसाठी लागणारे सिमेंट खरेदी करावयाची पद्धत निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

मृदसंधारणाच्या कामांसाठी ग्राम विकास व जलसंधारण विभागास लागणा-या सिमेंटचे एकूण परिमाण मोठे असल्यामुळे विभागाची सिमेंटची एकूण वार्षिक मागणी निश्चित करून त्या आधारे पुरवठादारांकडून दरपत्रके मागविल्यास अधिकाधिक स्पर्धात्मक दर प्राप्त होतील हे लक्षात घेऊन या प्रयोजनासाठी वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दि.२३.८.२००१ व दि.१७.१०.२००१ च्या शासन निर्णयान्वये स्थापन करण्यात आलेल्या सचिवस्तरीय समितीऐवजी पुढीलप्रमाणे समिती स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

आयुक्त (कृषि)	-	अध्यक्ष
मुख्य अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर)	-	सदस्य
संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन	-	सदस्य
संचालक, सामाजिक वनीकरण	-	सदस्य
विभागीय कृषि सहसंचालक, पुणे / ठाणे.	-	सदस्य
सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे.	-	सदस्य
सहाय्यक संचालक (लेखा), कृषि आयुक्तालय, पुणे	-	सदस्य
कृषि उपसंचालक (मृद), कृषि आयुक्तालय, पुणे	-	सदस्य सचिव.

२. उपरोक्त समितीने वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दि.२३.८.२००१ व दि.१७.१०.२००१ च्या शासन निर्णयात नमूद खालील मार्गदर्शक तत्वानुसार कार्य करावे.

१) विभागास लागणा-या सिमेंटची वित्तीय वर्षाची एकूण मागणी व कामाचा कालावधी विचारात घेऊन सिमेंट उत्पादक कंपन्यांकडून दरपत्रके मागवून सर्वात किफायतशीर असे दर निश्चित करावेत.

२) या समितीच्या बैठका ३ महिन्यांतून एकदा घेण्यात याव्यात.

३) समितीने अशा बैठकीच्या वेळी त्यावेळी अस्तित्वात असलेल्या दरांचा आढावा घ्यावा आणि सिमेंटचे दर कमी झाले असतील तर कमी झालेले दर निश्चित करावेत.

४) दरपत्रके मागवितांना महाराष्ट्राबाहेरील कंपन्यांचा विचार करण्यास हरकत नसावी. परंतू महाराष्ट्राबाहेरील कंपन्यांकडून सुरळीत पुरवठा न होण्याची शक्यता लक्षात घेता, महाराष्ट्राबाहेरील सिमेंट कंपन्यांकडून सर्वात कमी दराचे ग्राह्य देकार प्राप्त झाले तर अशा कंपन्यांकडून पुरवठ्याची शाश्वती म्हणून बँक गॅरंटी घेण्यात यावी. बँक गॅरंटीची रक्कम "L-१ (प्राप्त झालेल्या निविदांमधील सर्वात निम्नतम दराची निविदा) व L-२ (प्राप्त झालेल्या निविदांमधील दुस-या क्रमांकाच्या निम्नतम दराची निविदा) यामधील दरातील फरक X वर्षभराची एकूण मागणी" इतकी निश्चित करण्यात यावी. अशी बँक गॅरंटी देण्यास कंपन्या तयार असतील तरच महाराष्ट्राबाहेरील कंपन्यांचा विचार केला जावा. तसेच अशा कंपन्यांनी सिमेंटचा पुरवठा महाराष्ट्रातील सिमेंट डेपोमधूनच करावा असे बंधन त्यांचेवर घालण्यात यावे जेणेकरून विक्रीकराद्वारे राज्य शासनास उत्पन्न प्राप्त होईल.

३. सिमेंट पुरवठ्यासाठी तपशिलवार अटी व शर्ती :-

१) अंतिम दर निश्चिती :- विविध सिमेंट कंपन्यांनी दिलेले एक्स फॅक्टरी दर (व्हॅट सहीत) विचारात घेऊन आपल्या अधिपत्याखालील प्रकल्पस्थळी आर्थिकदृष्ट्या किफायतशीर दर असणाऱ्या कंपनीचा दर, तुलनात्मक अभ्यास करून प्रापणाबाबत आवश्यक कार्यवाही करावी. तुलनात्मक अभ्यास करताना त्यामध्ये सिमेंटचा एक्स फॅक्टरी दर (व्हॅट सहीत) + अनुषंगिक खर्च + रेल्वे/रस्त्याने प्रकल्प स्थळापर्यंत येणारा वाहतूक खर्च + सिमेंट उतरविण्याचा खर्च इ. एकंदरीत प्रकल्पस्थळापर्यंत किंवा गोदामामध्ये सिमेंट पोहोचवून थप्पी लावण्यापर्यंतचा सर्व खर्च विचारात घेऊन येणारा अंतिम पोहोच दर विचारात घ्यावा. अंतिम पोहोच दर (at destination) हे त्या ठिकाणच्या बाजारभावापेक्षा कमी असतील, ही बाब विचारात घेणे बंधनकारक राहिल.

२) वाहतुक :- सिमेंटची वाहतुक करताना ती आर्थिकदृष्ट्या किफायतशीर ठरेल अशाच मार्गाने (रेल्वेने, रस्त्याने) करण्यात यावी. रोडने वाहतुक प्रस्तावित असल्यास, वाहतुकीचा खर्च काढताना मान्यताप्राप्त वाहतुक निविदेनुसार व अशी वाहतुक निविदा अस्तित्वात नसल्यास, विभागीय दरसुचीनुसार काढण्यात यावी.

३) अधिदान अटी :-

अ) प्रकल्पासाठी आर्थिक तरतूद उपलब्ध असून सिमेंटची देयके अदा करणे शक्य असेल तरच सिमेंट प्रापणाची कार्यवाही करावी. ज्या सिमेंट कंपन्यांची देयके प्रलंबित राहतील त्यांना कोणत्याही प्रकारचे व्याज देय राहणार नाही याची नोंद घ्यावी.

ब) लोहमार्गाने सिमेंट वाहतुक केल्या प्रकरणी :-

सिमेंट पुरवठ्याचे दृढ आदेश प्राप्त होऊन तसेच सिमेंट पाठविल्यानंतर व रेल्वे पावती सादर केल्यानंतर तातडीने ९८ टक्के अधिदान प्रदान केली जाईल व उर्वरित २ टक्के अधिदान ३० दिवसांच्या आत सिमेंट सुस्थितीत प्राप्त झाल्याचा निर्वाळा दिल्यानंतर संबंधित मालप्रेषिती अधिकाऱ्यांकडून अदा केली जाईल.

क) सडक मार्गाने सिमेंट वाहतुक केल्याप्रकरणी :-

सिमेंट सुस्थितीत प्राप्त झाल्यानंतर १०० टक्के अधिदान दर्शनी धनाकर्षने (डिमांड ड्राफ्ट) ३० दिवसांचे आत संबंधित मालप्रेषिती अधिकाऱ्यांकडून अदा केले जाईल.

पुरवठा आदेशात आगाऊ अदायगीचे खंड (क्लॉज) नसावे.

४) सिमेंटचे परिमाण, चाचणी व बांधाबांध करणे :-

सिमेंट पुरवठा आदेशास अनुसरून ओ.पी.सिमेंट आयएस ८११२/१९८९ प्रमाणे पुष्टीकरण केलेला ४३ ग्रेड व ५३ ग्रेड सिमेंट, आयएस ४५५/१९८९ व आयएस ८७१२/१९८९ प्रमाणे पुष्टीकरण केलेला पोर्टलॅंड स्लॅग सिमेंट, ५० किलो ग्रॅमचा आयएस ११६५२/१९८६ प्रमाणे पुष्टीकरण केलेल्या एचडीपीड गोणीतून पुरवठा करणे. प्रत्येक पॉलिथीन गोणीवर १५ एमएम जाड व ८० एमएम अक्षरात दोन ओळीत महाराष्ट्र शासन असे काळ्या रंगात चिन्हांकित करावे व पाठीमागे सिमेंटच्या गुणधर्माबाबतचा मजकूर असावा. प्रत्येक माल पाठविल्यानंतर सिमेंटच्या गुणवत्तेबाबतचे चाचणी प्रमाणपत्र पाठविण्याची व्यवस्था करावी. पाठविलेल्या सिमेंटची चाचणी मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळेत केली जाईल व पुरवठा केल्यानंतर २ महिन्यांच्या आत संबंधित प्रकल्प अधिकाऱ्यांनी सदर सिमेंट भारतीय मानकाच्या (आयएसआय पेक्षा) तुलनेने कमी पडत असल्याबाबत कळविले तर सिमेंट बदलून देणे कंपनीवर बंधनकारक राहील. त्यानंतरही काही बाब उद्भवल्यास सदर सिमेंटची चाचणी जलसंपदा विभागाच्या अधिपत्याखालील महाराष्ट्र अभियांत्रिकी संशोधन संघटना, नाशिक (मेरी, नाशिक) यांचेकडून केली जाईल व त्याचे निष्कर्ष कंपनी व संबंधित मालप्रेषिती अधिकारी या दोहोंवर बंधनकारक राहतील..

५) पुरवठ्याचे प्रगतीबाबत :-

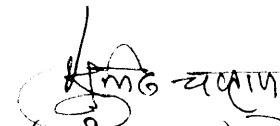
सिमेंट कंपनीने, प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेच्या आत सिमेंट पुरवठ्याची सद्यःस्थिती शासनास तसेच आयुक्त (कृषि) यांना सिमेंटचा पुरवठा केल्यानंतर तात्काळ कळवावी. आखून दिलेल्या वेळापत्रकानुसार सिमेंटचा पुरवठा न झाल्यास, कंपनीचे नाव पुढील तिमाही सिमेंटच्या पुरवठा आदेशाच्या यादीत विचारात घेतले जाणार नाही.

६) कंपनीकडून कोणत्याही महाराष्ट्र शासनाच्या कार्यालयास/ संस्थेस/निमशासकीय कार्यालये/ महामंडळ/ महाराष्ट्र शासन अंगिकृत उपक्रम यांना सहमतीचे, कारखाना किंमतीपेक्षा कमी दराने सिमेंट पुरवठा करणार नसल्याबाबत लेखी संमतीपत्र दयावे. प्रसंगी कमी दराने पुरवठा करावयाचे असेल तर संबंधित विभागास कंपनीला तसे कळवावे लागेल व कोणताही विलंब न करता तातडीने दरातील फरक संबंधित विभागास अदा करावा लागेल.

४. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१४७/११/व्यय-१५, दि.३१.३.२०११ अन्वये मिळालेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०११०४२०१७२८०६००१असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(सुनील चव्हाण)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.

महालेखापाल (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.

मा.राज्यपाल यांचे सचिव.

मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव.

मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव.

सर्व मा.मंत्री व मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.

सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय.

सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय.

आयुक्त (कृषि) कृषि आयुक्तालय, पुणे.

संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, कृषि आयुक्तालय, पुणे.

मुख्य अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर) पुणे.

संचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय, पुणे.

विभागीय कृषि सहसंचालक, सर्व.

जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी, सर्व.

जिल्हा कोषागार अधिकारी, सर्व.

वित्त विभाग (व्यय-१५) मंत्रालय.

कार्यासन अधिकारी (जलसंधारण विभाग खुद्द), ग्रा.वि. व ज.सं.विभाग, मंत्रालय.

निवडनस्ती जल-७.